

BERKELEY, Cal., rugpiučio.
4. — Chemikas Roger Sprague
šiandie pašovė du chemijos pro-
fesorius ir paleido šuvį į vieną
merginą, kadangi jis negavo
vietos už chemijos instruktorių
prie Californijos universiteto.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

Telephone Canal 1598

Naujienuos eina kasdien, laikant pabrėžimus. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1598. Užsakomųjų Kaina:

Chicagoje — pabrėžimai:
Metas \$5.00
Pusmeto 2.50
Trys mėnesiai 1.25
Dvi mėnesiai 1.00
Vienam mėnesiui 75

Chicagoje — per nešiotus:
Viena kopija02
Savaitė 12
Mėnesiai \$2

Suvenyotos Valstijos, ne Chicagoje, pabrėžimai:
Metas \$5.00
Pusmeto 2.50
Trys mėnesiai 1.25
Dvi mėnesiai 1.00
Vienam mėnesiui 75

Pilnais reikiama pinigų Pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Pažinkite savo išnaudotojus.

"Naujienuos" pirmutinės iš visų Chicago laikraščių, lietuviškų arba kitokių, pasakė tiesą apie negrų skerdynes. Peritose serdoso numerio (liepos 30 d.) jos savo redakciniam straipsnyje ir specialiam atšaukime, išspausdintame ant pirmo puslapio, užrašė, kad jų skerdynių kaltininkų reikia įsikišti tarpe kapitalistų; ir ypatingai jos nurodė į sąryšį tarpe to skerdynių ir Stock Yard bosų interesų.

"Naujienuos" nuomonę dabar pilnai patvirtina Chicago darbininkų vadovs, John Fitzpatrick, Vietinės Darbo Federacijos susirinkime, laikytame peritą nedėdienį, įsai, tarp kitko, pasakė:

Mums negras yra toks pat geras, kaip ir kiekvienas kitas žmogus darbininkų judėjime, jeigu tik jis yra įstojęs į darbininkų organizaciją. Negrų buvo pasirengę stoti į mūsų unijai, ir tuomet tai stock-yardų savininkai pasiryžo sukurstyti vieną rasę prieš antrą — ir su pasibaisėtinomis pasekmėmis.

Stock-yardų bosai žadė anį rasių neapykantos praeitį, keldami aišius priešvo kiečius, čechus prieš vokiečius, o paskui lenkus prieš lietuvius.

Darbininkai turi atkreipti savo dėmesį į tai; ypač, kad kapitalistų spauda dabar mėgina suvesti kalbę ant pačių darbininkų, pasakodama, jogei negrų arba baltųjų žmonių namų padegimai tai esą darbas "radikalų", kersjančių tiems darbininkams, kurie nenorėję dėti į unijas arba citi į streiką. Tegul darbininkai nesusiduos su klaidinti lokiais begėdiškais melais ir pažvelgia atidžiai į savo išnaudotojų nagus — tada jie pamatys, kas pralijo tą nekalbą kraują.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Aug. 5, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Socialistai valdo Vengriją.

Paskutinė žinia apie Vengrijos valdžios permainas, atėjusi po daugelio pirmesnių pranešimų apie Bela Kuna pasitraukimą, rodo, jau yra teisinga. "Komunistų diktatoriaus" režimas (Ivarka) pasibaigė; prie šalies vairo atsistojo valdžia, susidedanti iš socialistų, su Julijum Poidl'u priskyje.

Šita valdžia ketina valdyti šalį su pagalba parlamento, iš-

rinkto visų piliečių balsais. Iki šiol Vengriją valdė, po grafo Karoly'o rezignavimo, darbininkų tarybos, kuriose turėjo balsą tikrai viena žmonių klasa. Vengrų darbininkų tarybos yra sudarytos pagal Rusijos sovietų pavyzdį, — tikrai ne dabartinių sovietų, o tų, kurie gyvavo Rusijos revoliucijos pradžioje.

Pirmesnieji rusų sovietai susidėjo iš visų darbininkų atstovų, be partijų skirtumo; jie reprezentavo klasę, o ne partiją. Paėmus tečiaus Rusijoje viršų bolševikams, iš sovietų tapo išmesti visi Lenino partijos oponentai, ir sovietai pavirto tikrai bolševikų partijos priedu. Vengrų revoliucionieriai nenorėjo akiai pamėgdžioti rusus ir savo sovietų sąstatą nesuvaržė vienos kokios partijos rėmais. Be to, jie ne tikrai neatstumdė nuo savęs proto darbininkus (inžinierius, mokslininkus, mokytojus ir tt.) o ir stengėsi patraukti juos savo pusėn. Todel Vengrija išvengė ir tos baisios šaurutės, kuri ištiko Rusiją.

Vienok jos sovietų valdžia neatlaikė. Priežastis, delei kurios ji turėjo pasitraukti, buvo, matoma, tame, kad ji nestengė duoti šaliai taikos su kitomis šalimis. Buti atkūstai nuo visos pasaulio ilgoką laiką gali Rusija, bet ne Vengrija, kuri yra ir nepalyginamai mažesnė šalis ir daugiausiai išsipletojusi ekonomiskai; kiek augščiausiai pakilusioji industrija, mat, negali gyvuoti be susišėmų su pasauliu.

Reikia tečiaus palaukti smulkesnių žinių apie tą atėjusią Vengriją, pirma negu galėsime padaryti iš jos platesnių išvadų.

Žodis draugams "naujieniečiams".

Peritą nedėdienį įvyko skaitlingas pusmetinis "Naujienuos" Bendrovės dalininkų susirinkimas. Jisai patvirtino tą redakcijos nuomonę, kad dienraščio leidėjai nori turėti "Naujienuos", kokios jos yra dabar. Visas savo tarimais susirinkimas milžiniška didžiūna balsų išreiškė savo pritarimą dienraščio pakraipai ir pasitikėjimą jo vedėjais.

Pažymėti tatau yra tuo labiau svarbu, kad šis Bendrovės dalininkų susirinkimas įvyko tada, kad "naujieniečiai" jau buvo įgiję gana daug patirtimo frakcinės kovos teorijose ir praktikoje.

Visi žino, kiek kivirčių lietuvių darbininkų tarpe sukėlė naujoji "bolševikų" arba "kairiasparnių" srovė, ir kiek pastangų jos vadai dėjo tam, kad pakenkus "Naujienuos" ir išmušus jas iš vėžių. Per istisus metus laiko jie čionai, su pagalba savo vienminčių visoje šalyje, nieko daugiau nevieję, kaip tikrai agitavo prieš mūsų dienraštį, šmeižė ir niekino jį. Tai buvo jų "revoliucinė klesų kova". Vienok visas jų "masinio veikimo" rezultatas tai — negarbingas fiasco. "Naujienuos" kaip gyvavo, taip ir tobe-gyvuoja, ir kaip laikėsi savo užsibrėžtų tikslų bei principų, taip ir tobe-gyva.

Ir tai nevezint to, kad "kairiasparniams" pavyko savo besąžiniškais užpuodinėjimais suklaidinti žymią dalį menkai išsilavinusių žmonių ir pakeipti savo pusėn kone visą lietuvių socialistų organizaciją. Musų draugai nebuvo prisirengę kovoti prieš specifiskus "kairių" metodus; jie buvo papratę prie nepadorių atakų iš da-

priešingų partijų pusės, bet jie jau turėjau progos matyti daug ženklių skaitytojų pritarimo ir simpatijos. Šioje vietoje dėkavoju tiems draugams, kurie išreiškė man savo prielankumą ir pasitikėjimą laiškais arba kitokiais būdais, ir — raginu juos į darbą!

Kada toks svarbus darbininkų judėjimui laikas, kada atsikranda tiek daug to judėjimo priešų ir griovikų, — stokime visi kartu ir stiprinkime, platinime vienintėl Amerikos lietuvių darbininkų dienraštį, "Naujienuos".

P. Grigaitis.

"Naujienuos" Redaktorius.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Aug. 5, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

FRANCIJA

Paryžius. — Anarchijos išvengimui reikalinga pamatinų permainingų. Visoj Francijoje viešpatuoja kokis tai prislėgtas upas. Karė išsėmė žmonių energiją.

Visur apsiereikia apatija ir indiferentiškumas. Karė atnešė blogų pasekmių Francijai. Giruoklystė nestojto. Atpenč ji la biau platinasi ir vis daugiau nusineša aukų kasdien.

Jeigu tokis dalykų stovis pasitęs porą metų, Francijoje užviešpataus chaosas. Kad išvengus to, reikalinga iš pat šaknų mainyti socialę sistemą.

Prašanauti apie tai, kokis bus Europos padėjimas už poros metų, neužsimoka. Tai negalimas daiktas. Tečiaus, reikia manyti, kad įvyks žymių permainingų. Žmonių supratimai visokiuose klausimuose pradeda mainytis — ir jie mainosi labai sparčiai.

ANGLIJA.

Londonas. — (Septyni milijonai narių) Anglijos unijos, kurios turi 5,000,000 narių, nutarė susivienyti su Anglijos kooperatyvės unijos draugijoms, kurios turi 4,000,000 narių. Susivienijimo tikslas — kontroliuoti šalies produkciją.

Tai bus didžiausias susivienijimas istorijoje. Ne tik savo spēka, bet gal ir turtu, jis pralenks Anglijos Industrinę Federaciją, kuri turi \$20,000,000,000.

Nauji Sąjunga, tarp kita ko, kovos su Industrine Federacija. Ji bus galingiausias pasaulio priešas "didelio biznio" interesams.

Vien tik Anglijoj ta organizacija apims apie tris ketvirtadalius visų gyventojų.

Apskaitliuojama, kad blogiau siame atvejuje Sąjunga bus kontroliuojama 7,000,000 narių. Tuo būdu 7,000,000 šeimynų bus užintereisuota taja organizacija. Vidutiniškai imant, šeimyna susideda iš dviejų suaugusių žmonių ir trijų vaikų.

Liko jau sudaryta Patariamoji Taryba, kuri išdirbs plenus naujos organizacijos kampanijos varymū.

SUVIENYOTOS VALSTIJOS.

Nem Ulm, Minn. — (Isikurė Nauji politinė partija). Neseniai įvyko Minesotos valstijos Darbo Federacijos konvencija. Dalyvavo 500 delegatų. Užsibaugus konvencijai, apie 300 delegatų užsimeinė atlaikyti konferenciją. Konferencijoj liko išnešta rezoliucija, sulgy kurios bus tverama nauja politinė partija. Partijos vardas "The Working People Nonpartisan Political League of Minnesota" (Minesotos Darbo Žmonių Bepartijvė Politinė Lyga.)

New Yorkas. — (Sustreikavo jureiviai) New Yorko ir New Jersey pakrantės jureiviai sus-

treikavo. "Pergalė", kuria bosai gyreši, kuomet pereitą pavasari jureiviai grįžo darban, nelaimėję streiko, neilgai tesitės.

Vien tik New Yorke sustojto plaukę 250 laivų, o visoj pakrantėj apie 800 laivų. Spėjama, kad rugpiučio mėnesį prisidės prie streiko laivų inžinieriai (apie 11,000), pečkuriai ir k. Vairininkai taipgi užreikė, kad jie neplauks su streiklaužiais.

Jurininkai reikalauja didesnių algų ir trumpesnių darbo valandų. Bet labiausia kovoja ma už unijos pripažinimą. Lai-vų savininkai kratosi nuo organi-zuotų darbininkų.

Skaitytojų Balsai

(Už išreiktas šlame skriptuje nuomones Redakcija neatsako.)

Delei pirmiko tautiško laivo.

Naujienuos 171 num. p. V. Domaševičius sako, kad aš "persiurkščiai" išsireikšęs prieš jo sumanytą pirkti lietuvišką laivą, pavadindamas tą jo sumanytą klerikalisku. Jis sako: "Aš tiek klerikalas, kiek ir kiti geri socialistai. Ponas Domaševičius gal ir geras socialistas, aš į jo asmeniškus dalykus nesigilinsiu, bet sprendžiant iš jo sumanymo — to, kad jis pritaria klerikalų ir tautininkų bizniui, nes socialistai kaip gyvi jokiam bizniui nepritarė ir nepritars. Lai-vo pirkinas reikštų darymą pelno, o pelnas reiskia biznį, nežiurint, kad jis būtų ir kelių asmenų rankose, arba kad ir pavildale šerų ir tt. Socialistų uždavinis tai panaikinti privatinę nuosavybę, ir tadel aš neapsirikau sakydamas, kad socialistai šerų nepirks. (Bet juk kol kapitalistinė sistema tebeviešpatuoja, socialistai irgi nuo privatinės nuosavybės neatsisako, ar ne? Reikia dalykus skirti. — Red.)

Socialistų tikslas panaikinti išnaudojimą ne korporatyvisku būdu, kaip jūs manote, pasiperkant šerų, (nes reikėtų suprasti, kad tik tie turės teisės ir privilegijos naudotis laivu ir iš jo pelną imti, kurie turės šerų).

bet paėmus — nacionalizavus ne tik visus laivus, bet visas išdirbystes ir gamtos turtų šaltinius panaikinant, monopolius, taip, kad jais negalėtų naudotis kelios ypotos, bet kad priklausy-

tų žmonijai, visuomenei visa tai, ką žmonės savo rankomis sutvėria ir pagamina.

P. Domaševičius sako: "čia jau reikėtų suprasti, kad visa Lietuvos komercija turėtų naudotis kitos tautos, o Lietuva liktų tikrai demokratiška bet bėdina, kaip kad bėdina buvo." Vadinasi, kad lietuviai nepirks laivo, tai pasiliks kaip buvo bėdina. Kame gi skirtumas, kad Lietuvos komercija valdys keli lietuviai ar žydai? Dabar žmonių klasa vistiek kaip buvo bėdina, taip ir bus; kaip buvo išnaudojimas, taip ir toliaus bus, nors visą Lietuvos pramoniją ir jos gamtiskus turtus valdytų tik vieni lietuviai. Tuomet tik labai mažas skaitlius lietuvių pralobų, sau milijonus susikrautų, o visi kiti lietuviai skurdą skurstų.

Taigi taip yra ir su laivu. Keli šerinininkai juo naudosis ir liks kapitalistai, nes mes pirkdami laivakortes, turėsime jiems brangiai mokėti, ir tas eis į jų kišenių, o ne į mūsų. Visi lietuviai juk negali viso pasaulio laivų nu-pirkti. Bet jeigu ir visus laivus lietuviai nupirktų šeromis, tai tuo juk išnaudojimas neišnyks, nes sviete yra kur-kas daugiau įstaigų, kuriose žmonės išnaudojami. Socialistų priemonė panaikinti išnaudojimą tai pa-ėmimas į visuomenės rankas visos šalies komercijos ir pramonijos, tadel ir socialistų centras laivo nepirks. — A. Liutkus.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Raudonaliepsniečiui, Detroit. — Dėdamė ankščiaus atsistą kito korespondento žinią. Nėra reikalo reklamuoti tą klerikalų vaikęžą.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminalistikuose taip ir civilistikuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popierius.

Namų Ofisas: Miesto Ofisas:
3223 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Ant trečių lubų 1111-13 Unity Bldg.
Tel. Drover 1310 Tel. Central 4411

DR. A. MONTVID CHICAGO

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
25 E. Washington St., Marshall Field Annex, 18 floras, Suite 1827. Telephone Central 3362. Valandos: 10 iki 12 ryto.

1739 So. Halsted Street.
Phone Canal 4626
Valandos: 6 iki 8 vakare.
Rezidencijos telefonas West 6126

Strėnų Skaudėjimo

priežastis, tankiai yra inkstų nedirbimas. Yra jau pripažinta, kad jos duoda geras pasekmes inkstų, puslės ir šlapimo ligose, kaip tai suputimas lojų, strėnų skaudėjimas svajingus, sunkus šlapimo palcidimas, negantiškas šlapimas ir gelligė. Seimynos kurių vaikų kentėjo nuo lovos šlapinimo, labai girė šiuos vaistus. Pamėginkit. Kaina: 75 centai ir \$1.25, su 3 ir 5c tax.

Severos

Gyduoles nuo Inkstų ir Kepenų

turėtų būti vartojamos be perstojo ir pagal nurodymus. Yra jau pripažinta, kad jos duoda geras pasekmes inkstų, puslės ir šlapimo ligose, kaip tai suputimas lojų, strėnų skaudėjimas svajingus, sunkus šlapimo palcidimas, negantiškas šlapimas ir gelligė. Seimynos kurių vaikų kentėjo nuo lovos šlapinimo, labai girė šiuos vaistus. Pamėginkit. Kaina: 75 centai ir \$1.25, su 3 ir 5c tax.

Vidurių

Užkietėjimas

yra tiesioginė priežastis daug visokių ligų. Nepalaukite šio fakto. Pataisykite kol dar yra laikas, vartokite Severos Balsam of Life (Severos Gyva sties Balsamas) kuris pasekmingai gydo daug vidurių ligų kurios kankina žmoniją. Kaina 85 centai ir 4c tax.

Kaipo Liniment

sustabdymai strėnų skaudėjimo, šonų skaudėjimo ir daug kitų visokių skaudėjimų, reikėtų eiti ilgą kelią pakol surastumėt geresnių sutsisymą, negu Severos's Gotthard Oil (Severos Gotthardisks Aliejus). Yra geriausias tepalas dėl sau slygės, (rheumatism). Kaina 30c. ir 60c. su 2 ir 3c tax.

Severos naminiai vaistai yra pardavinėjami visose aptiekose. Reikalaukite Severos vaistų, neprimdami pamėgdžioti. Jei negalite gauti jų savo apiecinė, siųskite užsakymus tiesiog, įdėdami užkietinai pinigų ir taxus.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodeviliaus Pėrmains. Panedėly, Ketverge ir Subatoj Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c. Prie šių kainų priskaitoma ir 1c ir 2c kariškos mokestis 4 DIDELI AKTAI KASDIEN HALSTED IR 32-ra GATVĖS

WANTED YOUNG LADIES TO LEARN NURSING

We pay all expenses and small salary while training in our new two year graded course. Write at once for our catalogue B. FORT DEARBORN HOSPITAL CHICAGO

Visą apskritą metą nesvaiginantis gėralas.

Rymą pastatė ne viena die-na, bet Bevo's populiariškumas pagarsėjo po visą šalį į tris mėnesius laiko išsirengimo istobulinimui gėralo.

Parduodama visur. Seimynos perka grosernėse, aptiekose ir pas krautuvinkus.

Lankytojai širdingai kviečiami peržiūrėti mūsų dirbtuve

ANHEUSER-BUSCH ST. LOUIS

